UNESCO

DÜNYA MİRASI • WORLD HERITAGE • PATRIMOINE MONDIAL

Dünya Mirası
Bursa

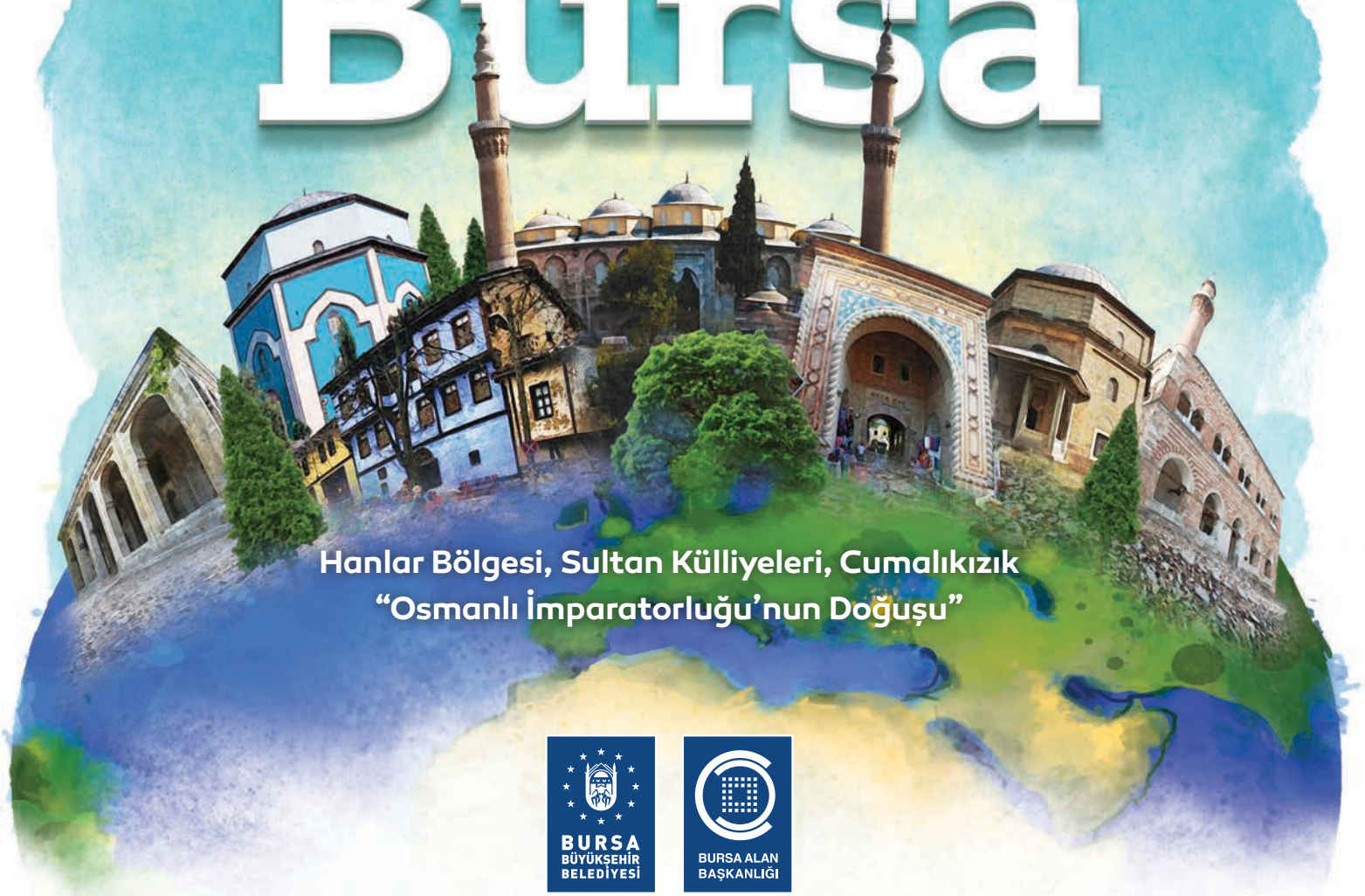

Hanlar Bölgesi, Sultan Külliyeleri, Cumalıkızık
“Osmanlı İmparatorluğu’nun Doğuşu”

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

BURSA ALAN BAŞKANLIĞI

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 1 21.04.2015 15:46

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 2 21.04.2015 15:46

içindekiler

s 5 UNESCO nedir?

s 9 Miras nedir?

s 13 “Dünya Mirası” fikri nasıl doğdu?

s 14 UNESCO Dünya Miras Liste uygulaması nedir?

s 16 Geçici Liste Nedir?

s 18 Hangi varlıklar UNESCO Dünya Miras Listesi’nde yer alabilir?

s 22 UNESCO Dünya Miras Listesi’nde yer alan varlıklar

s 25 Ülkemizdeki Dünya Miras Alanları Nelerdir?

s 34 Bursa (Hanlar Bölgesi ile Sultan Külliyeleri) ve Cumalıkızık

s 36 Üstün Evrensel Değerimiz nedir?

s 38 Hangi alanlarımız Dünya Miras Listesi’nde?

s 40 Hanlar Bölgesi (Orhan Gazi Külliyesi ve Çevresi)

s 41 Osman Gazi ve Orhan Gazi Türbeleri

s 42 Hüdavendigar (Sultan I. Murad) Külliyesi

s 43 Yıldırım (Sultan I. Bayezid) Külliyesi

s 44 Yeşil (Çelebi Mehmed) Külliyesi

s 45 Muradiye (Sultan II. Murad) Külliyesi

s 46 Cumalıkızık Köyü

s 47 Dünya Mirası olmamızın bize faydaları nelerdir?

s 48 Bu alanlara maddi destek sağlanıyor mu?

s 50 Dünya Mirası Listesi’den Çıkarılmak Söz Konusu mu?

s 51 Tehlike Altındaki Dünya Mirası Listesi Nedir?

s 52 UNESCO Bursa’yı denetleyecek mi?

s 53 Merkezi ve Yerel Yönetimlerin yetkileri değişecek mi?

s 53 Bursa Alan Başkanlığı kimdir?

s 54 Bursa Alan Başkanlığı listeye alınma sürecinde neler yaptı?

s 56 Bursa Alan Başkanlığı’nın bundan sonraki görevleri nelerdir?

s 59 Yönetim Planı kapsamında Bursa’nın sorumlulukları nelerdir?

s 60 Bursa’nın UNESCO’ya karşı bundan sonraki sorumlulukları nelerdir?

s 62 Sorumlu bireyler olarak görevlerimiz nelerdir?

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 3 21.04.2015 15:46

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

BURSA ALAN BAŞKANLIĞI

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 4 21.04.2015 15:46

UNESCO nedir?

UN; Birleşmiş Milletler, 2. Dünya Savaşı'ndan sonra yeniden böyle bir savaş yaşamamak için ülkelerin bir araya gelerek oluşturduğu uluslararası bir örgüt olarak 1945 yılında kurulmuştur. Gerçekleştirdiği birçok başarılı çalışmanın arasında İnsan Hakları Bildirgesi'nin kabul edilerek yayımlanması ve 2001 senesinde Nobel Barış Ödülü'nü almaya hak kazanmış olmaları yer almaktadır.

UNESCO; Birleşmiş Milletler'in eğitim, bilim ve kültür üzerine özelleşmiş olan bir kurumudur. 1945 yılında kurulmuştur ve Türkiye 1946 yılında bu organizasyona dâhil olmuştur.

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu
UNESCO Türkiye Milli Komisyonu

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu ise 1949 yılında faaliyete geçmiştir. Komisyonun başlıca görevleri; ülkemizin eğitim, bilim, kültür ve iletişim konularıyla ilgili kurumları ile UNESCO çalışmaları arasında bağlantı kurmak, hükümetle UNESCO arasında gerekli teması sağlamak ve ülkemizde UNESCO programlarının uygulanmasına yardımcı olmaktır.

Ayrıca Türkiye, UNESCO nezdinde 1971 yılından bu yana Daimi Temsilci yani Büyükelçi atamaktadır.

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 5 21.04.2015 15:46

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

BURSA ALAN BAŞKANLIĞI

UNESCO

U	N	E	S	C	O
United	*Nations*	*Educational*	*Scientific*	*Cultural*	*Organization*
Birleşmiş	Milletler	Eğitim	Bilim	Kültür	Organizasyonu

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 6 21.04.2015 15:46

Nepal'deki Aile Okuryazarlığı Sınıfları

UNESCO kelimesi, İngilizce United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization kelimelerinin baş harfleri alınarak oluşturulmuştur. Türkçeye "Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu" şeklinde çevrilmiştir.

UNESCO'nun merkezi Paris'tedir. (www.unesco.org)

UNESCO Merkezi, Paris

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 7 21.04.2015 15:46

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

BURSA ALAN BAŞKANLIĞI

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 8 21.04.2015 15:46

Miras nedir?

Miras, geçmişten gelen, bugün birlikte yaşadığımız ve gelecek nesillerin öğrenmesi ve etkilenmesi için aktardığımız değerlerimizdir. Miras, geçmişten geleceğe bir armağandır.

Miras, **taşınmaz miras**, **taşınabilir miras** ve **somut olmayan kültürel miras** olarak üç bölüme ayrılır.

Taşınmaz miras, kültürel ve doğal miraslardan oluşmaktadır.

Yaşadığınız yerde arkeolojik alanlar, tarihi bir cami, kutsal bir yer ya da tarihi bir şehir yer alabilir. Biz bunları **kültürel miras** olarak adlandırmaktayız.

Taşınabilir mirasa bir örnek: Topkapı Sarayı Müzesi'nde sergilenen Kaşıkçı Elması

Kültürel mirasa bir örnek: Akçalar Aktopraklık Arkeolojik Alanı, Bursa

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 9 21.04.2015 15:46

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

BURSA ALAN BAŞKANLIĞI

Ayrıca yaşadığınız yerde bir orman veya muhteşem bir sahil yer alıyor olabilir. Bunları ise **doğal miras** olarak adlandırıyoruz.

Uludağ, Bursa

Tablolar, heykeller, arkeolojik eserler, sikkeler ve bitki örnekleri ise **taşınabilir miraslardır**.

Orhan Gazi'nin bastırdığı sikke

Temsiller, anlatımlar, gelenekler, bilgiler ve beceriler ise **somut olmayan kültürel miraslardır**.

Karagöz ve Hacivat

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 10 21.04.2015 15:46

UNESCO tarafından 2003 yılında, İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsili listesi uygulaması başlatılmıştır. Her yıl bu liste güncellenmektedir.

Güncel takibi için: *http://aregem.kulturturizm.gov.tr/TR,50838/insanligin-somut-olmayan-kulturel-mirasinin-temsili-lis-.html*

2014 tarihi itibariyle Türkiye'nin Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi'ndeki varlık sayısı 12'dir. Bu unsurlardan Bursa'da yer alan miraslarımız Meddahlık Geleneği, Karagöz ve Hacivat ve Geleneksel Sohbet Toplantıları (Gezek Geleneği) olmak üzere üç adettir.

Meddahlık Geleneği

Geleneksel Sohbet Toplantıları (Gezek Geleneği)

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 11 21.04.2015 15:46

Abu Simbel Mabedi, Mısır

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 12 21.04.2015 15:46

Dünya Mirası Fikri Nasıl Doğdu?

1959 yılında Mısır hükümeti, Nil nehri üzerinde Aswan Barajı dolunca su altında kalacak olan Nubian bölgesindeki Abu Simbel ve Philia mabetlerinin kurtarılması için UNESCO'dan yardım istedi.

Çok kısa zamanda 50 ulusun katkıları ile 80 milyon dolar toplandı ve bu mabetler bölüm bölüm kesilerek baraj dolduğunda etkilenmeyecekleri 64 metre yukarıda tekrar kuruldular.

Bütün devletlerin bu olaya yaklaşımı, dünyada bazı yerlerin DÜNYA MİRASI olduğunu ve buna sahip çıkmanın sınır tanımadığını gösterdi. Böylece 1972 yılında UNESCO bünyesinde DÜNYA MİRASI MERKEZİ kuruldu.

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 13 21.04.2015 15:46

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

BURSA ALAN BAŞKANLIĞI

UNESCO Dünya Miras Liste uygulaması nedir?

UNESCO Dünya Miras Merkezi'nin kurulmasının ardından, dünya üzerinde yok olan kültürel değerleri kontrol altına almak ve uğrayacakları tahribatı engellemek amacıyla "Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme" 1972 senesinde hazırlanarak imzaya açılmıştır.

Sözleşmeye, bugün itibariyle Birleşmiş Milletlere üye ülkelerden 191 'i imza atarak TARAF DEVLET unvanını almışlardır.

Türkiye'de bu sözleşme 1983 yılında yürürlüğe girmiştir.

Sözleşmenin kapsamında, 1976 yılında Dünya Miras Komitesi oluşturulmuş, 1978 yılında da kültürel ve doğal miraslar için liste yani "Dünya Miras Listesi" (The World Heritage List) uygulaması başlatılmıştır.

1 Bir ülke "Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme" sini imzalayarak, kültürel ve doğal mirasını korumayı vaat eder ve böylece Taraf Devlet olur.

2 Taraf Devlet, kendi topraklarında olağanüstü evrensel değer taşıdığını düşündüğü kültürel ve doğal alanları için "Geçici Liste" hazırlar.

3 Taraf Devlet, "Geçici Listesi"nden sunmak üzere aday alanlarını seçer.

4 Hazırlanmış Adaylık Dosyası, Yönetim Planı ile birlikte UNESCO Dünya Mirası Merkezi'ne gönderilir.

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 14 21.04.2015 15:46

5 UNESCO Dünya Mirası Merkezi Adaylık Dosyası'nın içerik olarak eksiksiz olduğunu kontrol eder ve değerlendirme için IUCN'den ve/veya ICOMOS'a gönderir.

6 IUCN ve/veya ICOMOS 'dan uzmanlar, dosya ile sunulan alanların korunmuşluk durumlarını ve alan yönetimlerini incelemek üzere "Alan Ziyareti" yaparlar.

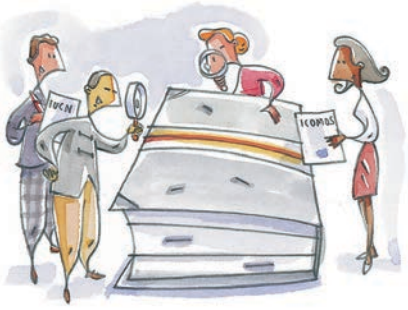

7 IUCN ve/veya ICOMOS'dan başka uzmanlar (masabaşı), kültürel ve doğal miras kriterleri açısından adaylık dosyasını incelerler.

8 IUCN ve/ veya ICOMOS 'dan alan uzmanları ve masabaşı uzmanları ortak bir değerlendirme raporu hazırlarlar.

9 Yedi üyeden oluşan Dünya Miras Sekreterliği adaylık dosyasını ve değerlendirme raporlarını inceler ve Komite'ye önerilerde bulunur.

10 Nihai karar, 21 üyeli Dünya Mirası Komitesi tarafından verilir.

- *Kabul*
- *Erteleme*
- *Red*

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 15 21.04.2015 15:46

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

BURSA ALAN BAŞKANLIĞI

Geçici Liste Nedir?

Bir varlığın UNESCO Dünya Miras Listesi'ne dâhil edilebilmesi için ilk olarak Dünya Miras Geçici Listesi'nde yer alması gerekmektedir.

Taraf Devletler, ülkelerindeki olağanüstü evrensel değer taşıdığını düşündüğü kültürel ve doğal alanları için «Geçici Liste» hazırlamaktadır. Geçici Listeler hazırlanırken varlıkların Dünya Miras Komitesi'nce belirlenen kriterleri karşılama durumları ile mimari, tarihi, estetik ve kültürel, ekonomik, sosyal, sembolik ve felsefi özellikleri de dikkate alınmaktadır.

Henüz adaylık süreçleri tamamlanmayan miraslardan oluşan Geçici Liste; taraf devletler için ulusal bir envanter niteliğinde olup, aday alanlar bu listeden seçilerek belirlenmektedir.

Taraf Devlet, Geçici Listesi'ndeki adayları arasında değerlendirmeler yaparak, her yıl için 1 adet kültürel ve 1 adet doğal alan olmak üzere toplam 2 alanı asıl listeye sunma hakkına sahiptir.

Türkiye tarafından UNESCO'ya ilk olarak 1994 yılında teslim edilen ve 2014 yılında güncellenen Geçici Listemizde halen 52 varlık bulunmaktadır. Bu liste içerisinde İznik de yer almaktadır.

İznik, Bursa

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 16 21.04.2015 15:46

Kültürel varlıklar :

- Efes (İzmir) *[1994]*
- Karain Mağarası (Antalya) *[1994]*
- Ahlat Eski Yerleşimi ve Mezar Taşları (Bitlis) *[2000]*
- Alahan Manastırı (Mersin) *[2000]*
- Alanya (Antalya) *[2000]*
- Diyarbakır Kalesi ve Surları (Diyarbakır) *[2000]*
- Harran ve Şanlıurfa Yerleşimleri (Şanlıurfa) *[2000]*
- İshakpaşa Sarayı (Ağrı) *[2000]*
- Konya Selçuklu Başkenti (Konya) *[2000]*
- Mardin Kültürel Peyzaj Alanı (Mardin) *[2000]*
- Selçuklu Kervansarayları Denizli-Doğubayazıt Güzergâhı *[2000]*
- St. Nicholas Kilisesi (Antalya) *[2000]*
- St. Paul Kilisesi, St. Paul Kuyusu ve Çevresi (Mersin) *[2000]*
- Sümela Manastırı (Trabzon) *[2000]*
- Afrodisias Antik Kenti (Aydın) *[2009]*
- Likya Uygarlığı Antik Kentleri (Antalya ve Muğla) *[2009]*
- Perge Antik Kenti (Antalya) *[2009]*
- Sagalassos Antik Kenti (Burdur) *[2009]*
- Göbeklitepe Arkeolojik Alanı (Şanlıurfa) *[2011]*
- Beyşehir, Eşrefoğlu Camii (Konya) *[2011]*
- St. Pierre Kilisesi (Hatay) *[2011]*
- Ani Tarihi Kenti (Kars) *[2012]*
- Aizanoi Antik Kenti (Kütahya) *[2012]*
- Beçin Ortaçağ Kenti (Muğla) *[2012]*
- Birgi Tarihi Kenti (İzmir) *[2012]*
- Gordion (Ankara) *[2012]*
- Hacı Bektaş Veli Külliyesi (Nevşehir) *[2012]*
- Hekatomnos Anıt Mezarı ve Kutsal Alanı (Muğla) *[2012]*
- Niğde'nin Tarihi Anıtları (Niğde) *[2012]*
- Mamure Kalesi (Mersin) *[2012]*
- Odunpazarı Tarihi Kent Merkezi (Eskişehir) *[2012]*
- Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi (Gaziantep) *[2012]*
- Zeugma Arkeolojik Siti (Gaziantep) *[2012]*
- Laodikeia Antik Kenti (Denizli) *[2013]*
- Sardes Antik Kenti ve Bintepeler Lidya Tümülüsleri (Manisa) *[2013]*
- Ceneviz Ticaret Yolu'nda Akdeniz'den Karadeniz'e Kadar Kale ve Surlu Yerleşimleri *[2013]*
- Anavarza Antik Kenti (Adana) *[2014]*
- Kaunos Antik Kenti (Muğla) *[2014]*
- Korykos Antik Kenti (Mersin) *[2014]*
- Arslantepe Arkeolojik Alanı (Malatya) *[2014]*
- Kültepe Arkeolojik Alanı (Kayseri) *[2014]*
- Çanakkale ve Gelibolu 1. Dünya Savaşı Alanları (Çanakkale) *[2014]*
- Eflatunpınar: Hitit Su Anıtı (Konya) *[2014]*
- **İznik (Bursa)** *[2014]*
- Mahmutbey Camii (Kastamonu) *[2014]*
- Ahi Evran Türbesi (Kırşehir) *[2014]*
- Vespasianus-TitusTüneli (Hatay) *[2014]*
- Zeynel Abidin Camii ve Mor Yakup Kilisesi (Mardin) *[2014]*
- Anadolu Selçuklu Medreseleri (Erzurum, Sivas, Kayseri, Konya ve Kırşehir) *[2014]*

Karma (Kültürel ve Doğal) varlıklar :

- Güllük Dağı-Termessos Milli Parkı (Antalya) *[2000]*
- Kekova (Antalya) *[2000]*

Doğal varlıklar :

- Tuz Gölü Özel Çevre Koruma Alanı *[2013]*

Güncel takibi için: *http://www.kulturvarliklari.gov.tr/TR,44395/dunya-miras-gecici-listesi.html*

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 17 21.04.2015 15:46

Hangi varlıklar UNESCO Dünya Miras Listesi'nde yer alabilir?

Sözleşmeyi imzalayan ülkelerin (Taraf Devlet) korumayı garanti ettikleri kültürel ve doğal alanlarının arasından Dünya Mirası kriterlerine uygun bulunarak tüm dünya için önemli bir değer taşıdığı kabul edilen varlıklar listeyi oluşturmaktadır.

Eğer bir varlık aşağıdaki kriterlerden bir veya daha fazlasını karşılıyor ise, Komite bu varlığın üstün evrensel değere sahip olduğunu kabul eder. Bu nedenle, aday gösterilen varlıklar:

(i) İnsan yaratıcı dehasının bir şaheserini temsil eder;

Tassili n'Ajjer, Cezayir

(ii) Mimari veya teknoloji, abidevi sanatlar, şehir planlama veya peyzaj tasarımı konusundaki gelişmeler üzerine bir zaman zarfı içinde dünyanın belli bir kültürel alanında insan değerleri arasındaki önemli alış verişi sergiler;

Büyük Zimbabwe Milli Anıtı, Zimbabwe

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 18 21.04.2015 15:46

(iii) Yaşayan veya ortadan yok olmuş bir kültürel geleneğe veya bir medeniyete yönelik eşsiz veya en azından istisnai bir tanıklık üstlenir;

Jelling Yükseltileri, Rünik Taşları ve Kilisesi, Danimarka

(iv) İnsanlık tarihinde önemli bir aşamayı veya aşamaları gösteren bir yapı türü, mimari veya teknolojik grup veya peyzaj için istisnai bir örnek olur;

Elvas Kenti ve Surları, Portekiz

(v) Özellikle geri döndürülemez değişikliklerin etkisi altında hassas hale gelen insanın çevre ile etkileşiminin veya kültürün (veya kültürlerin) bir temsilcisi olan geleneksel insan yerleşimi, arazi kullanımı veya deniz kullanımının istisnai bir örneği olur;

Batammariba Toprakları, Togo

(vi) İstisnai evrensel öneme sahip olaylar veya yaşayan gelenekler ile, fikirler ile veya inançlar ile, sanatsal ve edebi eserler ile doğrudan veya somut bir biçimde ilişkili olur.

Memphis ve Nekropolisi – Giza'dan Dahshur'a Piramit Alanları, Mısır

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 19 21.04.2015 15:46

(vii)Üstün doğal bir fenomeni veya istisnai bir doğal güzelliğe veya estetik öneme sahip alanları ihtiva eder;

(viii) Yaşamın kaydı, yer şekillerinin oluşumunda devam eden coğrafik süreçler veya önemli jeomorfik veya fizyografik özellikler dahil dünya tarihinin önemli aşamalarını temsil eden istisnai örnekler olurlar;

(ix) Kara, tatlı su, kıyı ve deniz ekosistemlerinin ve bitki ve hayvan topluluklarının evrim ve gelişimindeki devam eden önemli ekolojik ve biyolojik süreçleri temsil eden istisnai örnekler olurlar;

(x) Bilim veya muhafaza açısından istisnai evrensel değere sahip tehdit altındaki türleri ihtiva edenler dahil biyolojik çeşitliliğin yerinde korunması için en önemli ve dikkat çeken doğal habitatları kapsar.

Iguaçu Milli Parkı, Brezilya (vii ve x. kriterler ile Doğal Miras Alanı)

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 20 21.04.2015 15:46

(i), (ii), (iii), (iv), (v) ve (vi) kriterlerinden bir veya daha fazlasını karşılayanlar **kültürel** , (vii),(viii),(ix) ve (x) kriterlerinden bir veya daha fazlasını karşılayanlar **doğal**, Hem kültürel hem de doğal kriter gruplarından bir veya daha fazla kriteri karşılayanlar **karma** kategorilerinde Dünya Miras Alanı ilan edilirler.

Karma: Göreme Milli Parkı ve Kapadokya Kaya Alanları, Türkiye (i,iii,v,vii. kriterler ile)

Bu bağlamda, Dünya Miras Komitesi ilk kez 1978 yılında yukarıdaki kriterlerden bir veya daha fazlasına sahip olan **12 alanı** DÜNYA MİRASI ilan etmiştir.

2014 yılı itibariyle Dünya Miras Listesi'nde yer alan miras alanı sayısı 779'u kültürel, 31'i karma ve 197'si doğal olmak üzere toplam 1007'ye ulaşmıştır.

Her yıl gerçekleşen Dünya Miras Komitesi toplantıları ile listede yer alan alanların sayısı değişmektedir.

Güncel takibi için lütfen bakınız:
http://whc.unesco.org/en/list/
http://whc.unesco.org/en/newproperties/

BURSA VE CUMALIKIZIK; yukarıda Kültürel Miraslar için sayılan kriterlerin (i), (ii), (iv) ve (vi)'larına sahip olduğu için listeye alınmıştır.

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 21 21.04.2015 15:47

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

BURSA ALAN BAŞKANLIĞI

UNESCO Dünya Miras Listesi'nde yer alan varlıklar

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 22 21.04.2015 15:47

1 Kültürel Miras 1 Doğal Miras 1 Karma Miras *(hem kültürel hem doğal)*

A Taşınabilir Miras 1 Somut Olmayan Kültürel Miras

Güncel takibi için lütfen bakınız:
http://whc.unesco.org/en/list/
http://whc.unesco.org/en/newproperties/

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 23 21.04.2015 15:47

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

BURSA ALAN BAŞKANLIĞI

Nemrut Dağı, Adıyaman

Ülkemizdeki Dünya Miras Alanları nelerdir?

Türkiye'de, 2014 yılı itibariyle Dünya Miras Listesi'ne kabul edilmiş 13 miras alanı yer almaktadır.

1. İstanbul'un Tarihi Alanları
2. Göreme Milli Parkı ve Kapadokya / Nevşehir
3. Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası / Sivas
4. Hattuşaş (Boğazköy) - Hitit Başkenti / Çorum
5. Nemrut Dağı / Adıyaman - Kahta
6. Xanthos - Letoon / Antalya - Muğla
7. Pamukkale - Hierapolis / Denizli
8. Safranbolu Şehri / Karabük
9. Truva Antik Kenti / Çanakkale
10. Edirne Selimiye Camii ve Külliyesi / Edirne
11. Çatalhöyük Neolitik Kenti / Konya
12. Bergama Çok Katmanlı Kültürel Peyzaj Alanı / İzmir
13. Bursa ve Cumalıkızık : Osmanlı İmparatorluğu'nun Doğuşu

1 Kültürel Miras

1 Karma Miras
(hem kültürel hem doğal)

Güncel takibi için lütfen bakınız:
http://www.kulturvarliklari.gov.tr/TR,44394/dunya-miras-listesinde-turkiye.html

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 25 21.04.2015 15:47

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

BURSA ALAN BAŞKANLIĞI

1 İstanbul'un Tarihi Alanları 1985

Görkemli geçmişi ile farklı dinleri, kültürleri, toplulukları ve yapıtları benzersiz bir coğrafyada bir araya getiren kent; Roma, Bizans ve Osmanlı İmparatorluğu'na başkentlik yapmıştır.

2 Göreme Milli Parkı ve Kapadokya *(Nevşehir)* 1985

Rüzgârın ve suyun aşındırması ile oluşmuş olağanüstü kaya şekilleri, 7. ve 13. yüzyıllar arasında baskılardan kaçan Hıristiyanların yerleşmesiyle önemli bir merkez haline gelmiştir.

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 26 21.04.2015 15:47

3 Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası *(Sivas)* 1985

Selçuklu dönemindeki İslam mimarisinin bu başyapıtı, Anadolu'nun zengin taş işçiliğinin üstün bir örneğidir.

4 Hattuşaş *(Boğazköy)* Hitit Başkenti *(Çorum)* 1986

Hitit İmparatorluğu'nun Geç Tunç Çağı dönemindeki başkenti olmuştur.

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 27 21.04.2015 15:47

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

BURSA ALAN BAŞKANLIĞI

5 Nemrut Dağı *(Adıyaman - Kahta)* 1987

2150 metre yüksekliğindeki Nemrut Dağı yamaçlarında, Kommagene Kralı tarafından yaptırılan mezar ve anıtsal heykeller Helenistik Dönem'in en görkemli kalıntılarından birisi olmuştur.

6 Xanthos-Letoon *(Antalya - Muğla)* 1988

Xanthos Antik Dönem'de Likya'ya başkentlik yapmış; Letoon ise Likya'nın dini merkezi olmuştur.

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 28 21.04.2015 15:47

7 Pamukkale-Hierapolis *(Denizli)* 1988

Görkemli beyaz travertenleri ile Pamukkale ve hemen yakınında Frigya'nın başkenti olan Hierapolis, antik çağlardan günümüze ulaşan en çarpıcı merkezlerden biridir.

8 Safranbolu Şehri *(Karabük)* 1994

Geleneksel kent dokusu, evleri ve anıtsal yapılarıyla; Türk kentinin bozulmamış bir örneğidir.

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 29 21.04.2015 15:47

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

BURSA ALAN BAŞKANLIĞI

9 Truva Antik Kenti *(Çanakkale)* 1998

3000 yıldan fazla bir zamanı gösteren kesintisiz katmanlaşması ile diğer arkeolojik alanlar için referans görevi görmekte olan Truva, dünyanın en önemli antik kentlerinden olmuştur.

10 Edirne Selimiye Camii ve Külliyesi *(Edirne)* 2011

Mimar Sinan'ın ustalık dönemi başyapıtı olan Selimiye Camii, İstanbul'un fethinden önce Osmanlı İmparatorluğu'nun askeri başkenti olan Edirne'nin en önemli anıtsal eseridir.

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 30 21.04.2015 15:47

11 Çatalhöyük Neolitik Kenti *(Konya)* 2012

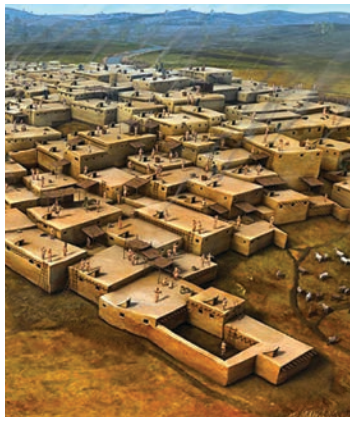

Tarımın başlangıcı ve avcılık gibi önemli sosyal gelişimlere tanıklık eden kent; güçlü sanatsal ve kültürel değerleriyle birlikte önemli bir Neolitik yerleşme örneğidir.

12 Bergama Çok Katmanlı Kültürel Peyzaj Alanı *(İzmir)* 2014

Helenistik Bergama Krallığı'nın başkentliği ile Roma İmparatorluğu Asya Eyaleti'nin başkentliğini yapmış; Doğu Roma ve Osmanlı Dönemlerine ait katmanları da içerisinde barındıran Helenistik Dönem şehir planlamacılığının en iyi örneği olmuştur.

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 31 21.04.2015 15:47

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

BURSA ALAN BAŞKANLIĞI

13

Bursa ve Cumalıkızık: Osmanlı İmparatorluğu'nun Doğuşu

2014

İmparatorluğa giden yolda Bursa, vakıf sistemi çerçevesinde birbirleriyle ilişkilendirilmiş külliyeler, çarşılarıyla birlikte hanlar ve köylerin şekillendirdiği, erken dönem Osmanlı mimarisinin özgün örneklerini içeren ilk kent, ilk başkent olmuştur.

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 32 21.04.2015 15:47

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

World Heritage Convention

CONVENTION CONCERNING THE PROTECTION OF THE WORLD CULTURAL AND NATURAL HERITAGE

The World Heritage Committee has inscribed

Bursa and Cumalikizik: the Birth of the Ottoman Empire

on the World Heritage List

Inscription on this List confirms the outstanding universal value of a cultural or natural property which requires protection for the benefit of all humanity

DATE OF INSCRIPTION
25 June 2014

Irina Bokova
DIRECTOR-GENERAL OF UNESCO

Dünya Miras Sertifikası

Adaylık dosyasını indirmek için bakınız:
http://whc.unesco.org/en/list/1452

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 33 21.04.2015 15:47

Basın Toplantısı 2011

UNESCO Paneli 2011

Bursa (Hanlar Bölgesi ile Sultan Külliyeleri) ve Cumalıkızık

Bursa, Geçici Liste'ye 2000 yılında girmiştir. Ancak uzun bir süre konu ile ilgili somut bir çalışma yapılmamıştır.

2009 yılında Bursa Büyükşehir Belediyesi'nce, Kültür ve Turizm Bakanlığı koordinasyonunda çalışmalara büyük bir ivme kazandırılmıştır.

Uzmanlar ile atölye çalışması 2012

1. Strateji arama toplantıları 2012

2. Strateji arama toplantıları 2012

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 34 21.04.2015 15:47

ICOMOS uzmanı alan ziyareti 2013

ICOMOS uzmanı ile toplantılar 2013

22 Haziran 2014 tarihinde Katar'ın başkenti Doha´da gerçekleştirilen 38. Dünya Miras Komitesi'nde "Bursa ve Cumalıkızık: Osmanlı İmparatorluğu'nun Doğuşu" isimli "Adaylık Dosyası"nın değerlendirilmesi sonucunda,

«Bursa (Hanlar Bölgesi ile Sultan Külliyeleri) ve Cumalıkızık» UNESCO Dünya Miras Listesi'ne Türkiye'nin 12., dünyanın da 998. 'üstün evrensel değer taşıyan' alanı olarak kabul edilmiştir .

Basın Toplantısı 2014

UNESCO Sertifika Takdim Töreni 2015

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 35 21.04.2015 15:47

Üstün Evrensel Değerimiz Nedir?

Bursa, Osmanlı İmparatorluğu'nun ilk başkentidir. Yüzyıllarca Hisar semtindeki kale içerisinde bir yaşam varken, Osmanlıların Bursa'ya gelmesi ile şehir, surların dışında gelişmeye başlamıştır. Orhan Gazi, I. Murad Hüdavendigar, Yıldırım Bayezid, Çelebi Mehmed ve II. Murad farklı noktalarda kendi **külliye**lerini inşa ettirmişler ve ilk Osmanlı başkentinin sınırlarını oluşturmuşlardır.

Bu süreçte Sultanlar kentin gelişmesi ve külliyelerin bakımı için gelir sağlamak amacıyla **vakıf** sistemi içerisinde han, bedesten, hamamlar inşa ettirmiş ve yeni köylerin kurulmasını sağlamışlardır. Bu özellikleri ile Bursa, kendinden sonra gelişen Osmanlı kentlerine de örnek olmuştur.

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 36 21.04.2015 15:47

Külliye Nedir?

Külliye - Bir caminin çevresinde cami ile birlikte kurulmuş medrese, imaret, türbe, hamam, vb. yapılar topluluğudur.

Vakıf Nedir?

Vakıf - Gelirleri hayır işleri için kullanılan tarım arazileri, hanlar, dükkanlar, hamamlar gibi mülklerle ilgilenen kurumdur.

Vakıf Köyü Cumalıkızık

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 37 21.04.2015 15:47

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

BURSA ALAN BAŞKANLIĞI

Hangi alanlarımız Dünya Miras Listesi'nde?

Geçmişten günümüze ulaşan Hanlar Bölgesi, Sultan Külliyeleri, Cumalıkızık Köyü sahip oldukları üstün evrensel değerleriyle Dünya Miras Listesi'ne girmişlerdir.

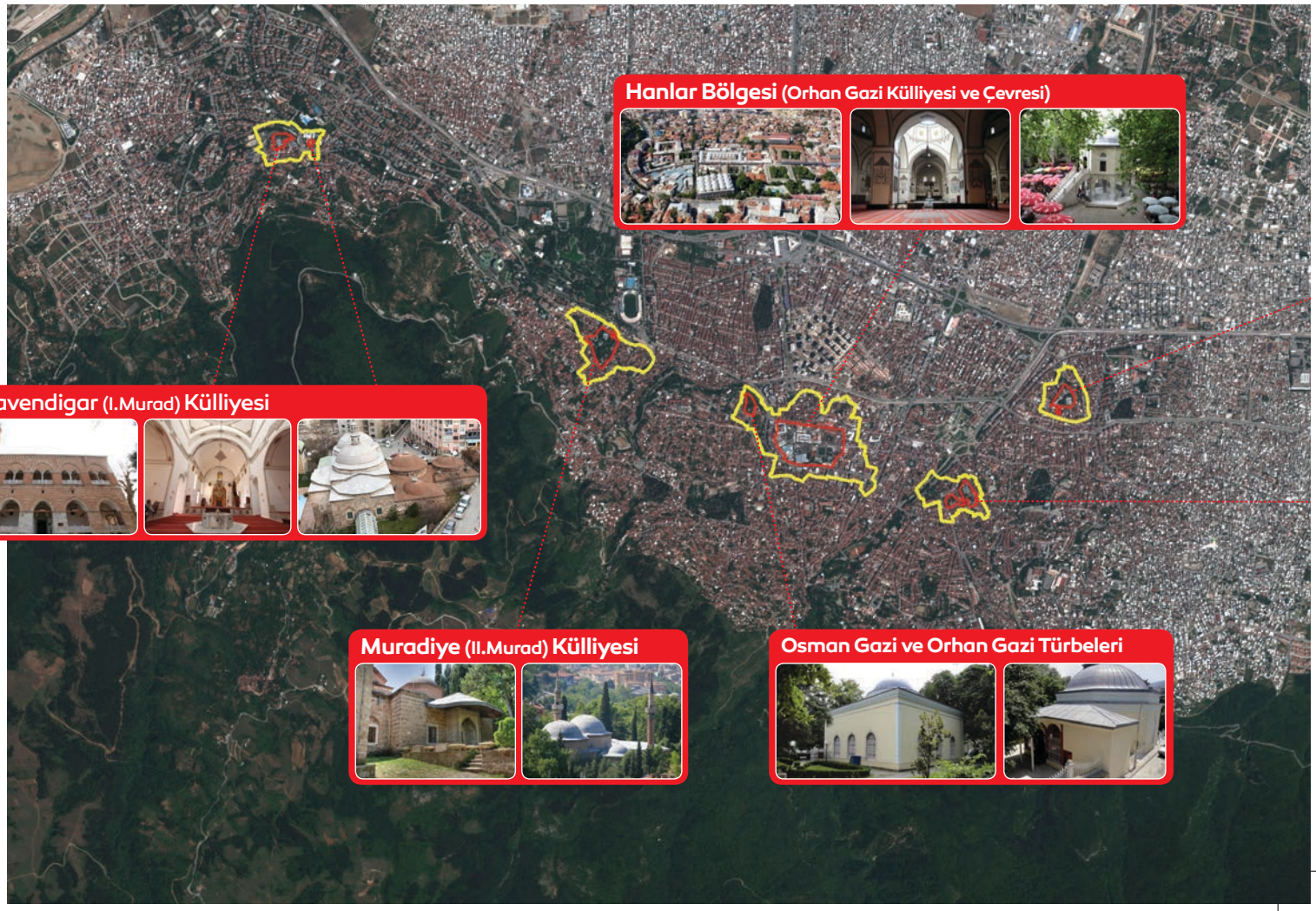

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 38 21.04.2015 15:47

6 tampon bölge içerisinde
8 Dünya Miras Alanı'mız bulunmaktadır.

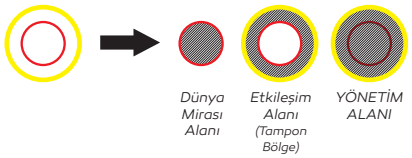

İsim	Dünya Miras Alanı (ha)	Tampon Bölge (ha)	Merkez Nokta Koordinatları
Hanlar Bölgesi (Orhan Gazi Külliyesi ve Çevresi)	10.680	25.405	N 40 11 5 E 29 3 44
Hanlar Bölgesi (Osman Gazi ve Orhan Gazi Türbeleri)	0.738		N 40 11 13 E 29 3 27
Hüdavendigar (I. Murad) Külliyesi	0.877	7.773	N 40 12 9 E 29 1 15
Hüdavendigar (I. Murad) Külliyesi (Eski Kaplıca)	0.107		N 40 12 8 E 29 1 24
Yıldırım (I. Bayezid) Külliyesi	1.529	6.359	N 40 11 16 E 29 4 55
Yeşil (I. Mehmed) Külliyesi	1.748	7.407	N 40 10 55 E 29 4 28
Muradiye (II. Murad) Külliyesi	3.142	10.405	N 40 11 26 E 29 2 45
Cumalıkızık Köyü	8.646	191.917	N 40 10 30 E 29 1 23
TOPLAM	27.467	249.266	

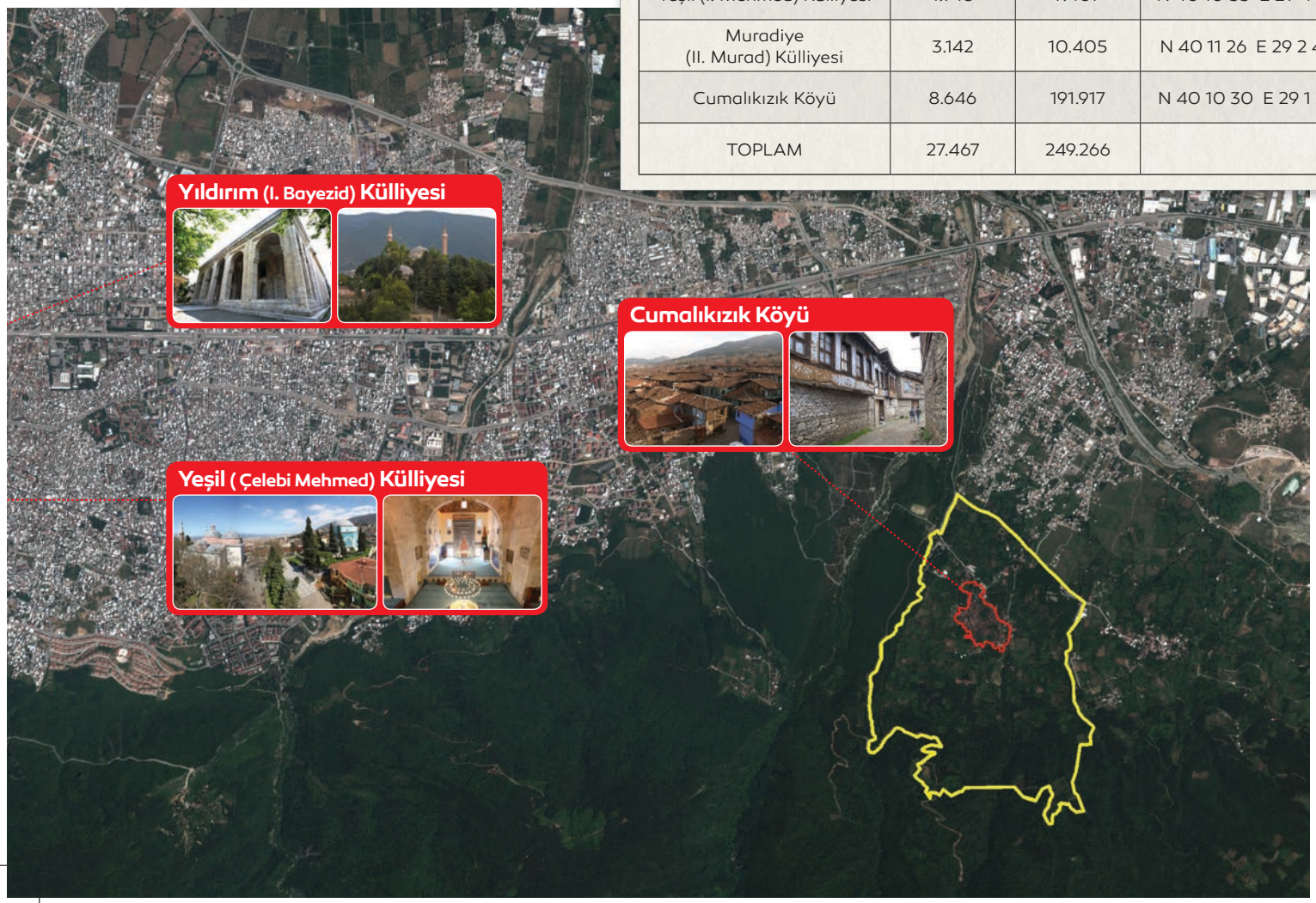

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 39 21.04.2015 15:47

Hanlar Bölgesi (Orhan Gazi Külliyesi ve Çevresi)

Bursa'nın fethinden sonra Orhan Gazi, kenti geliştirme politikası doğrultusunda; Bizans Kalesi'nin hemen dışında bir külliye inşa ettirmiştir.

İnşa edildiği tarihte bir han yapısını da içerecek şekilde planlanan Orhan Gazi Külliyesi'nin etrafı zamanla şehrin ticari merkezi haline gelen Tarihi Çarşı ve Hanlar Bölgesi'ne dönüşmüştür. Bu bölgedeki tarihi yapılar 14. yüzyıldan 16. yüzyıla kadar geçen zaman dilimi içinde yapılmıştır.

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 40 21.04.2015 15:48

Osman Gazi ve Orhan Gazi Türbeleri

Osmanlı hanedanının kurucusu Osman Gazi, Bursa'yı fethedemeden vefat etmiş ve vasiyeti üzerine bugün gömülü olduğu Tophane'deki Osman Gazi Türbesi'ne defnedilmiştir.

Bursa'yı 1326 tarihinde fetheden, Osman Gazi'nin oğlu Orhan Gazi de vefat ettiğinde kendi yaptırdığı külliyesine yakın bu alanda, babası Osman Gazi'nin yanına defnedilmiştir.

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 41 21.04.2015 15:48

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

BURSA ALAN BAŞKANLIĞI

Hüdavendigar (Sultan I.Murad) Külliyesi

Sultan I. Murad tarafından 1363 yılında yaptırılmaya başlanan külliye, şehrin batıya doğru genişlemesini sağlamıştır. Bünyesinde, aynı yapı içerisinde iki katlı olarak tasarlanan cami ile medrese, imaret, hamam ve külliyeyi yaptıran Sultan'ın türbesini barındırmaktadır.

Yakınındaki **Eski Kaplıca**'nın külliyenin bir parçası biçiminde hizmet vermesinden dolayı Cık Cık Hamamı küçük boyutlu olarak yapılmıştır.

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 42 21.04.2015 15:48

Yıldırım (Sultan I.Bayezid) Külliyesi

Yıldırım Bayezid tarafından 1390 yılında yaptırılmaya başlanan külliye, kentin doğu sınırını çizmiştir.

Döneminin önemli bir eğitim merkezi haline gelmiş olan külliye, bugün bünyesinde cami, medrese, hamam ve külliyeyi yaptıran Sultan'ın türbesini barındırmaktadır.

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 43 21.04.2015 15:48

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ | BURSA ALAN BAŞKANLIĞI

Yeşil (Çelebi Mehmed) Külliyesi

Sultan I. Mehmed (Çelebi) tarafından 1414 yılında yaptırılmaya başlanan külliye, Ankara Savaşı'nda (1402) Timur karşısında alınan mağlubiyetin ardından, Osmanlı'nın yeniden ve daha güçlü olarak doğuşunu sembolize etmektedir.

Bünyesinde cami (Yeşil Camii), medrese, hamam, imaret ve külliyeyi yaptıran Sultan'ın türbesini (Yeşil Türbe) barındırmaktadır.

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 44 21.04.2015 15:48

Muradiye (Sultan II.Murad) Külliyesi

Osmanlı Sultanları tarafından Bursa'da yaptırılan son külliyedir. Sultan II. Murad tarafından 1425 yılında yaptırılmaya başlanan külliye, içerdiği türbeler topluluğu ile bir şaheserdir.

Bünyesinde cami, medrese, hamam, imaret ve içerisinde külliyeyi yaptıran Sultan'ın türbesi de dâhil, toplam 12 adet türbenin yer aldığı hazireyi barındırmaktadır.

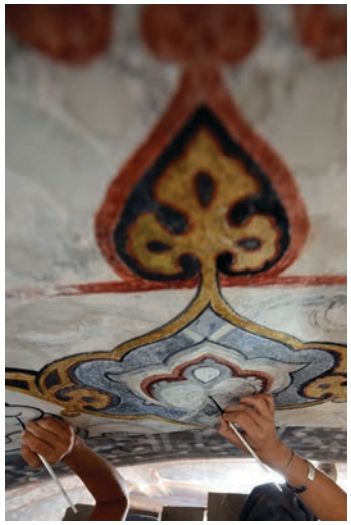

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 45 21.04.2015 15:48

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

BURSA ALAN BAŞKANLIĞI

Cumalıkızık Köyü

Cumalıkızık tarihi, kültürel ve doğal değerleri ile özgünlük ve bütünlüğünü koruyabilmiş kırsal bir yerleşim olup, bir Osmanlı vakıf köyüdür. Bir "Vakıf Köyü" olarak külliyelerin ve ilk başkentin inşası için gelir oluşturmuştur.

Geleneksel sokak dokusu, ahşap yığma evleri ve anıtsal yapılarıyla, Osmanlı'nın kırsal yaşam tarzını bugün de sürdüren iyi bir örneğidir.

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 46 21.04.2015 15:48

Dünya Mirası olmamızın bize faydaları nelerdir?

1 DÜNYA MİRASI olan Bursa'daki alanlar, tüm dünya halklarının ortak mirası olarak kabul edilmiş olduğundan, özensiz bir biçimde bozulamıyor, kirletilemiyor; sürekli bir bakım ve koruma altına girmiş oluyor.

2 DÜNYA MİRASI olan yerin bakımı, tamiri ve korunması için yapılacak harcamaların bir bölümü UNESCO üyesi olan Dünya Ülkeleri tarafından ortaklaşa karşılanabiliyor. Ancak savaş, aşırı yoksulluk vb. sebeplerle tehlike altında olan alanlara öncelikli olarak yardım ediliyor. Bizim gibi ülkelerde ise koruma için uzman ve eğitim desteği sağlanıyor.

3 İnsanlar DÜNYA MİRASI olan yerleri merak ettikleri için görmeye geliyorlar. Böylece Bursa'mıza turist gelmiş oluyor. Turistlerin gelmesi de şehrimize gelir getiriyor.

4 Bursalılar olarak bu alanları koruduğumuz ve koruyacağımıza dair söz verdiğimiz için ödüllendirilmenin gururunu yaşıyoruz. Bütün dünyanın MİRAS olarak çok önemsediği bir yere sahip olmakla övünüyoruz.

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 47 21.04.2015 15:48

Bu alanlara maddi destek sağlanıyor mu?

Dünya Miras Listesi'ne giren alanlar için UNESCO Dünya Miras Fonu (WHF)'nu yönlendirerek koruma için destek verilebilmektedir. Bursa, listede yer aldığı için UNESCO Dünya Mirası Fonu'ndan yararlanabilme hakkını elde etmiş bulunmaktadır.

Ancak Dünya Miras Fonu daha çok gelişmekte olan ülkeler ya da Afrika ülkeleri gibi gelişmemiş veya savaş, doğal afet gibi kötü koşulların hüküm sürdüğü miras alanlarının tehdit ve tehlike altında olduğu ülkeler için kullanılmaktadır.

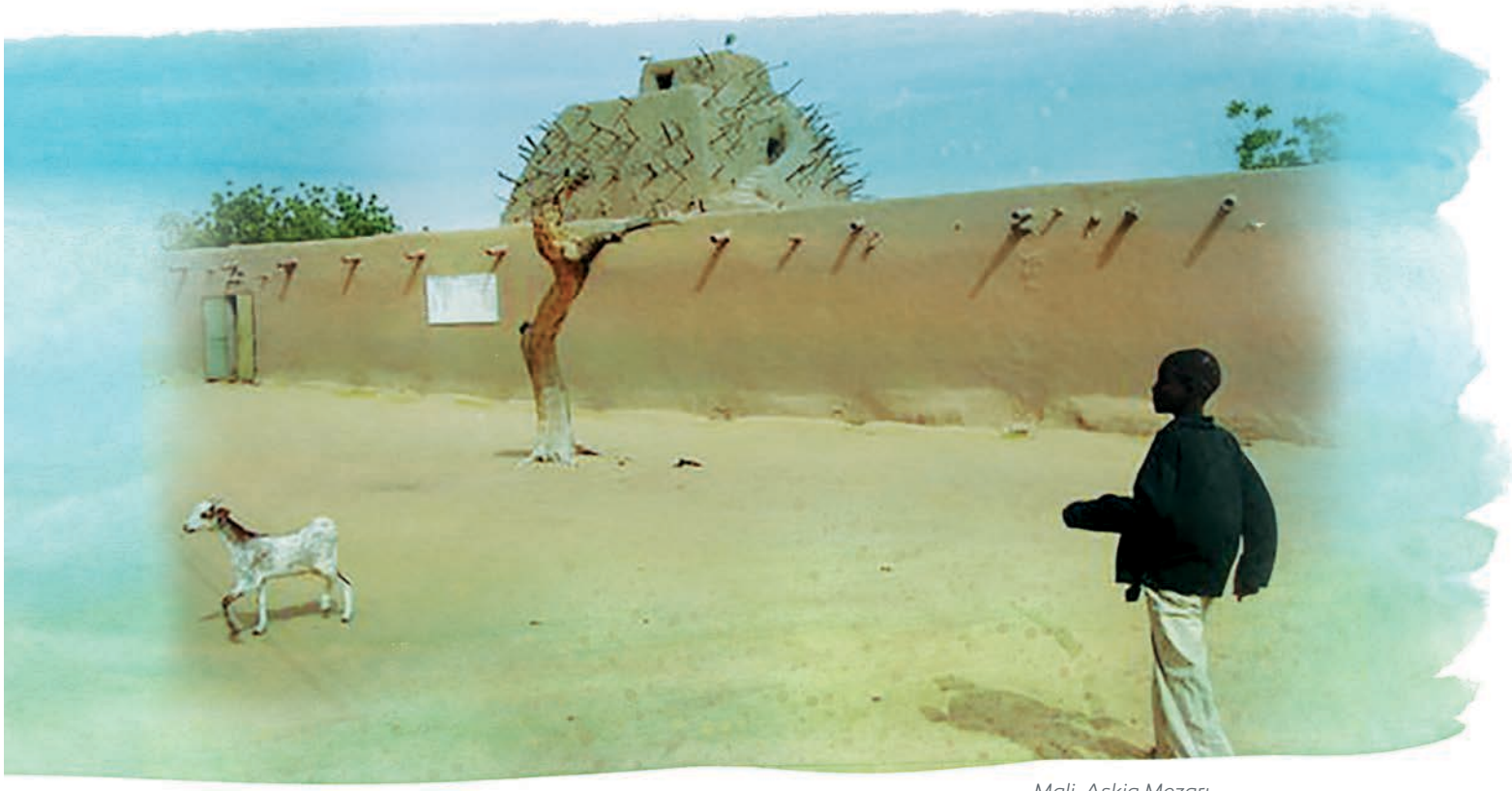

Mali, Askia Mezarı

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 48 21.04.2015 15:48

Suriye, Halep, Emevi Camii

Örneğin Afganistan, Suriye, Kongo ve Filistin'deki Dünya Miras Listesi'nde yer alan varlıkların tümü yaşanmakta olan savaşlar sebebiyle Tehlike Altındaki Dünya Miras Listesi'ne kaydırılmıştır. Miras alanları ciddi zararlar görmüş durumda olan bu ülkelerin, kültürel mirasları ile tekrar ilgilenebilecekleri zaman içerisinde Dünya Miras Fonu'ndan yararlanmaları olasıdır.

Bizim gibi ülkeler için, günümüzde uluslararası alanda oldukça ses getiren bir prestij olan Dünya

Mirası sayesinde, uluslararası işbirlikleri, tarihi ve kültürel miraslar için geliştirilen farklı proje ve finansman kaynakları bulunabilmektedir.

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 49 21.04.2015 15:48

Dünya Mirası Listesi'den çıkarılmak söz konusu mu?

Varlıklar, Dünya Miras Listesi'nde yer almalarına neden olan özelliklerini kaybedecek derecede bozulurlarsa (büyük çapta kentsel veya turistik gelişim projeleri, afetler, savaş tehdidi vb.) ve aday gösterilirken karşı karşıya oldukları tehlikelere karşı önerilen önlemleri zamanında almazlarsa listeden çıkarılabilirler.

Dünya Miras Listesinden çıkarılmadan önce ilk olarak varlıklar **Tehlike Altındaki Dünya Mirası Listesi**'ne kaydırılır.

Almanya'dan 2004 yılında Dünya Mirası Listesi'ne alınan ve sadece 2 yıl sonra 2006'da Tehlike Altındaki Miras Listesi'ne kaydırılan "Dresden Vadisi" örnek olarak gösterilebilir.

Kültürel Peyzaj olarak 2., 3., 4. ve 5. Kriterler kapsamında Dünya Mirası Listesi'ne alınan alanda Alman Hükümeti'nin yapmayı planladığı köprünün söz konusu varlığın sahip olduğu evrensel değere zarar vereceği gerekçesi ile Tehlike Altındaki Dünya Miras Listesi'ne alınmıştır. Almanya'nın köprüyü inşa etmesi üzerine ise varlık 2009 yılında Dünya Mirası Listesi'nden çıkarılmıştır.

Almanya, Dresden Vadisi

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 50 21.04.2015 15:48

Tehlike Altındaki Dünya Mirası Listesi Nedir?

Dünya Miras Listesi'nde yer alan varlıkların listeden çıkarılma olasılığına karşı bu mirasların daha iyi şartlarda korunmasını garanti altına almak üzere UNESCO ''Tehlike Altındaki Dünya Mirası Listesi''ni oluşturmuştur.

Şam Tarihi Kenti

UNESCO Dünya Miras Merkezi, her yıl düzenli olarak toplandığında bir yandan yeni adaylık başvurularını gözden geçirirken diğer taraftan listedeki mevcut alanların korunma durumlarını da inceler. Taraf devletlere tavsiyelerde bulunur, üstün evrensel değerini yitirme riski bulunan alanların Tehlike Altındaki Dünya Miras Listesi'ne kaydırılmalarını değerlendirir. Bu listeye kaydırılmak ülkeler ve alanlar için prestij kaybına sebep olmaktadır.

Tehlike altındaki Dünya Miras Listesi'ne girmek, birçok ülke tarafından itibar kaybı olarak algılanmaktadır. Eğer bu listeye kaydırılmanın ardından o alana verilen zarar devam eder ise alan listeden tamamen çıkartılır. Ancak, alana verilen önem arttırılmış ve daha iyi korunmaya başlanmış ise tekrar normal listeye geçirilebilir.

1007 adet dünya mirasından 46'sı şu anda TEHLİKE ALTINDAKİ DÜNYA MİRASI listesinde olup, acil eylem planı uygulanması gerekmektedir.

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 51 21.04.2015 15:48

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

BURSA ALAN BAŞKANLIĞI

UNESCO Bursa'yı denetleyecek mi?

1. Periyodik olarak UNESCO'ya sunacağımız raporlar üzerinden denetleme yapılacaktır.
2. Haberli ya da habersiz olarak uluslararası UNESCO denetçileri tarafından yapılan ziyaretlerle denetleme yapılacaktır.
3. UNESCO gerekli gördüğü her durumda Bursa'da yapılan çalışmalarla ilgili bilgi isteme hakkına sahiptir.

UNESCO Dünya Miras Merkezi, her yıl düzenli olarak toplandığında bir yandan yeni adaylık başvurularını gözden geçirirken diğer taraftan listedeki mevcut alanların korunma durumlarını da inceler. Taraf devletlere tavsiyelerde bulunur, üstün evrensel değerini yitirme riski bulunan alanların Tehlike Altındaki Dünya Miras Listesi'ne kaydırılmalarını değerlendirir. Bu listeye kaydırılmak ülkeler ve alanlar için prestij kaybına sebep olmaktadır.

Basın Toplantısı sırasında Irina Bokova (UNESCO Genel Direktörü)

38. Komite Toplantısı sırasında Susan Denyer (ICOMOS Genel Sekreteri ve Dünya Miras Alanları UNESCO resmi danışmanı)

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 52 21.04.2015 15:48

Merkezi ve Yerel Yönetimlerin yetkileri değişecek mi?

Tüm bu alanların korunması, yaşatılması ve tanıtılması gibi hususlarda merkezi ve yerel yönetimlerin yetkileri değişmeyecektir. Ancak merkezi ve yerel kurumlar ile paydaşımız olan tüm kuruluşların özellikle koruma ile ilgili sorumlulukları **ARTACAKTIR.**

BU ALANLARIN YEREL MEVZUAT DOĞRULTUSUNDA KORUNMASI AİT OLDUĞU ÜLKEYE, İZLENMELERİ VE GÖZLENMELERİ İSE TÜM UNESCO ÜYESİ DEVLETLERE AÇIKTIR.

Bursa Alan Başkanlığı kimdir?

BURSA ALAN BAŞKANLIĞI

Bursa Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı "Bursa Alan Başkanlığı", Aralık 2011'de Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin ilgili birimine bağlı olarak kurulmuş olup halen faaliyetlerine devam etmektedir.

Bursa Alan Başkanlığı, yasal mevzuat gereğince;

- Alan Başkanı
- Alan Başkanlığı Çalışma Ekibi
- Danışma Kurulu
- Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu'ndan oluşmaktadır.

www.alanbaskanligi.bursa.bel.tr

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 53 21.04.2015 15:48

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

BURSA ALAN BAŞKANLIĞI

Bursa Alan Başkanlığı listeye alınma sürecinde neler yaptı?

Aşağıdaki görevlerin yerine getirilmesini sağlamıştır.

- Bursa ve Cumalıkızık'ın Üstün Evrensel Değeri'ne göre **"Yönetim Alanı Sınırları"**nın belirlenmesi,
- Bakanlık tarafından onaylanmış yönetim alanları için **"Adaylık Dosyası"**nın hazırlanması,
- Adaylık Dosyasının ayrılmaz bir bütünü olan **"Yönetim Planı"**nın hazırlanması ve bu kapsamda arama toplantılarının gerçekleştirilmesi,

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 54 21.04.2015 15:48

Yönetim Planı Onayı 2013
Alan Başkanı, Alan Başkanlığı Çalışma Ekibi, Danışma Kurulu, Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu

- **"Yönetim Planı"**nın onaylanması,
- İlgili tüm paydaşlar arasında iletişimi sağlayacak bir **eşgüdüm platformu** oluşturulması,
- Kendisine verilen **koordinasyon** görevini yürüterek söz konusu yönetim alanlarının uluslararası normlarda hazırlanan "Yönetim Planı" çerçevesinde korunabilmesini sağlama amacıyla çalışmalar yapılması,
- UNESCO'ya sunulan Adaylık Dosyası'nın Komite toplantısında savunularak **kabulünün sağlanması**.

38. Dünya Miras Komite Toplantısı sırasında 2014

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 55 21.04.2015 15:48

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

BURSA ALAN BAŞKANLIĞI

Bursa Alan Başkanlığı'nın bundan sonraki görevleri nelerdir?

UNESCO Dünya Miras Merkezi'nin ve ilgili danışma organı ICOMOS'un, UNESCO Türkiye Milli Komitesi'nin, Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Dış İşleri Bakanlığı'nın Dünya Miras Alanları'na ilişkin istek, öneri, teftiş ve uyarılarına göre **çalışma ve raporlamalar (izleme göstergeleri, faaliyet raporları vb.)** yapmak,

Bursa ve Cumalıkızık Yönetim Planı'nın "Uygulama, İzleme, Denetleme, Gözden Geçirme ve Güncelleme Süreci" ile ilgili **periyodik raporları (yıllık çalışma programları, bütçe vb.)** oluşturarak Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu onayına sunmak, Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu'nun istediği çalışmaları yürütmek,

Dünya mirası bilincinin oluşturulması ve koruma uygulamaları için tüm paydaşlar arasında **koordinasyon** görevini üstlenmek,

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 56 21.04.2015 15:48

UNESCO Dünya Miras Listesi'ne girmiş olan alanlarımızı korumak amacıyla tüm paydaşlar arasında iletişimi sağlayacak bir **eşgüdüm platformu** oluşturmak,

Dünya mirası olan alanlar ile ilgili tüm kurumların, özel girişimcilerin, turizmcilerin ve STK'ların yapacakları yatırım, etkinlik ve faaliyetler konusunda Yönetim Planı, UNESCO Dünya Miras amblemi kullanımı vb. hususlar hakkında **bilgilendirme yapmak**,

UNESCO Dünya Miras Listesi'ne girmiş olan alanlarımızı **Tehlike Altındaki Miras Alanları Listesi**'ne alınmasına imkân vermeyecek şekilde gereken tüm çalışmaları yapmak,

UNESCO Dünya Miras Listesi çalışmaları kapsamında, Bursa'nın listeye girmeye değer diğer önemli alanları için yapılacak çalışmalarda **yol gösterici** olmaktır.

Yönetim Planı kapsamındaki hedefler doğrultusunda faaliyetlerin yapılmasını **denetlemek**.

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 57 21.04.2015 15:48

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

BURSA ALAN BAŞKANLIĞI

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 58 21.04.2015 15:48

Yönetim Planı kapsamında Bursa'nın sorumlulukları nelerdir?

BİRLİKTE KORUMAK

Kurumların çalışma programlarının birbirleri arasında ve halkla paylaşılması, çakışmaların önlenmesi, kaynakların etkin kullanılması, yönetimle ilgili özel mevzuatların geliştirilmesi amacıyla çalışmalar gerçekleştirmektir.

KORUMA-KULLANMA DENGESİNE ÖNEM VERMEK

Tarihi kent siluetinin korunması ve tarihi alanların algılana bilirliğinin arttırılması için üst ölçekte çalışmalar yapmak; sosyal ve kültürel öncelikler belirlenerek yapılacak restorasyonlar ile köy halkı ve kentlinin yaşamını kolaylaştırmak, bu alanlardan göç etmelerini engellemek amacıyla çalışmalar gerçekleştirmektir.

TURİZMİ AMAÇ DEĞİL ARAÇ OLARAK ELE ALMAK

Günün her saatinde sadece ekonomik değil, aynı zamanda sosyal ve kültürel merkezler olan Hanlar, Külliyeler ve Cumalıkızık Köyü'ne sahip çıkılması; Tatil köyü olursa uzun vadede köye gelecek turist sayısı azalacağı için, köy yaşamını devam ettirecek düzenlemelerin yapılmasının sağlanması amacıyla çalışmalar gerçekleştirmektir.

HER SEVİYEDE BİLİNÇ VE FARKINDALIK YARATMAK

İlköğretim öğrencilerine yaşadıkları alanın önemini anlatan eğitimlerden, köy halkına restorasyonlar sonrasında kendi evlerini onarabilmeleri ile ilgili bilgilerin verildiği eğitimlere kadar farklı düzeylerde çalışmaların düzenlenmesi amacıyla çalışmalar gerçekleştirmektir.

HEM HERKES İÇİN ULAŞILABİLİR, YAYA ÖNCELİKLİ HANLAR, KÜLLİYELER VE CUMALIKIZIK KÖYÜ, HEM DE KÖY HALKI İÇİN ULAŞILABİLİR BİR KENT OLMAK

Tarihi alanlarda otopark sorununun ortadan kaldırılması, erişilebilirliğin sağlanması ve Cumalıkızık Köyü'nde Ankara Yolu üzerindeki raylı sistem ile daha etkin bağlantı kurulması için çalışmaların yapılması amacıyla çalışmalar gerçekleştirmektir.

DÜNYANIN TANIDIĞI BURSA VE CUMALIKIZIK OLMAK

Tarihi kültürel mirası ile tanınan, dünya turizm ağına dâhil olmuş Bursa ve Cumalıkızık için çalışılmasını sağlamak amacıyla çalışmalar gerçekleştirmektir.

ACİL DURUMLAR VE AFETLERE HAZIRLIKLI OLMAK

Acil durumlarda nasıl hareket edeceğini bilen çarşı, mahalle ve köy sakinleri ile acil durum ve afetlere hazırlıklı yönetime sahip olunması amacıyla çalışmalar gerçekleştirmektir.

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 59 21.04.2015 15:48

Bursa'nın UNESCO'ya karşı bundan sonraki sorumlulukları nelerdir?

- UNESCO Dünya Miras Listesi'ne girmiş olmak, kültürel alanın üstün evrensel değerini ve alanın korunmasının tüm insanlığın yararına olduğunu göstermektedir.
- **UNESCO'ya ve uluslararası topluma karşı en büyük sorumluluğumuz, bugüne kadar korumuş olduğumuz Dünya Miras Alanlarımızı bundan sonra da korumak ve koruma durumları ile ilgili kendimizi sürekli kontrol altında tutmaktır.**
- Dünya Miras Listesinde kültürel varlığı bulunan ülkeler, bu varlıkları ilgilendiren çalışma, koruma, yeniden işlevlendirme ve miraslar çevresinde gelişim ile değişime neden olan imar faaliyetlerini uluslararası denetime açmak, alanları etkileyecek büyüklükteki faaliyetleri UNESCO Dünya Merkezi'ne bildirmek zorundadırlar.

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 60 21.04.2015 15:48

- Alanların korunma durumları Bursa Alan Başkanlığı tarafından çeşitli yöntemlerle raporlanarak UNESCO Dünya Merkezi'ne iletilecektir. Bu yöntemler izleme göstergeleri raporları, "faaliyet raporları ve çalışma programları" değerlendirme raporlarıdır.

- Söz konusu raporların hazırlanması aşamalarında tüm paydaşlarımızın bilgi ve desteğini sağlaması, mevzuat gereği Yönetim Planında belirtilen faaliyetlere öncelik vermesi ve bu faaliyetlere bütçe ayırması **İzleme Sürecimiz** içerisindeki en önemli sorumluluklarımızdandır.

- Tehlike Altındaki Miras Listesine girmemek için izleme göstergelerinde belirlenen hususların gerçekleştirilmesi ve raporlarının hazırlanarak UNESCO'ya zamanında iletilmesi gerekmektedir.

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 61 21.04.2015 15:48

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

BURSA ALAN BAŞKANLIĞI

Sorumlu bireyler olarak görevlerimiz nelerdir?

- Alanlarda yaşayan ve çalışan kişilerin de sorumluluk alması gereken bazı konular vardır. Bunlardan en önemlisi, insanların yaşadıkları çevrede bulunan tarihi eserlerin farkında olmaları, tarihi özelliklerini bilmeleri, bunların yüzyıllardan beri miras şeklinde nesilden nesile ulaştığının bilincinde olmalarıdır. Alanlarda yer alan somut ve somut olmayan değerleri korumak, sürdürülebilir bir şekilde yaşatmak, çevreye karşı duyarlı olmak, tarihi alanların korunmasına yönelik girişimlerde bulunmak herkesin görevi sayılmalıdır.

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 62 21.04.2015 15:48

- Tarihi doku orada yaşayan insanların yaşam biçimiyle değer kazanır. Alanlarda yaşayan kişilerin, esnaf ve sanatkarların birbirleriyle ilişkileri, ahilik kültürü, külliye çevresindeki mahallelerin eskiden beri kendi isimleriyle var olması ve komşuluk ilişkilerinin hala buralarda sürmesi Hanlar Bölgesi ve Sultan Külliyeleri açısından önem taşımaktadır.

- Cumalıkızık'ta ise köy halkının oradaki yaşam tarzını yüzyıllardan beri aynı şekilde sürdürmesi değeri biçilemez bir kültürel servettir.

- Miras alanlarımız ile ilgili yapılan veya yapılacak her türlü etkinlik, faaliyet, uygulama konusundaki öneri ve şikayetler hakkında **Bursa Alan Başkanlığı**'nın bilgilendirilmesi çok önemlidir.

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 63 21.04.2015 15:49

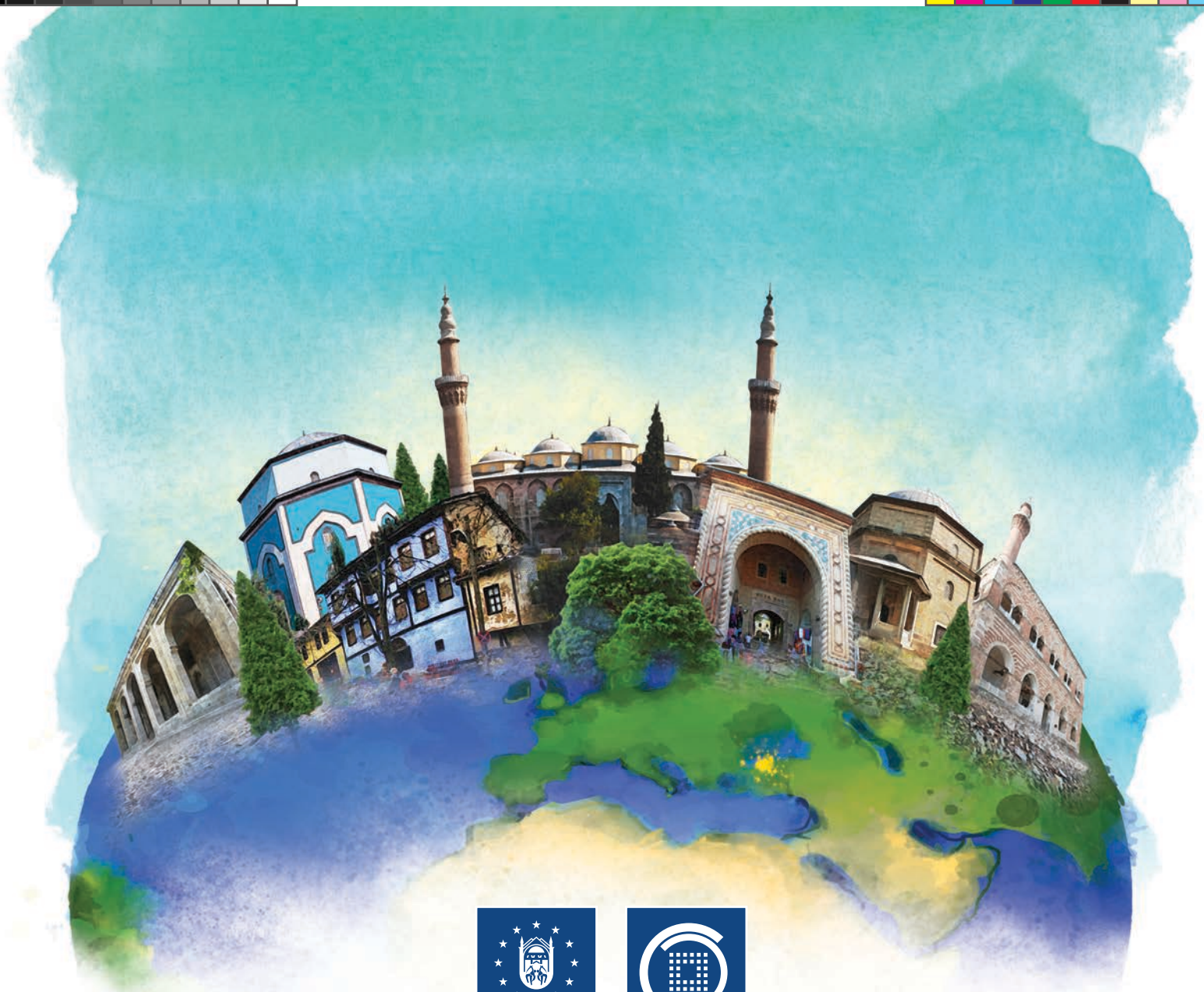

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

BURSA ALAN BAŞKANLIĞI

BURSA ALAN BAŞKANLIĞI
Tel: 0 224 223 91 89
Faks: 0 224 224 72 39
alan.baskanligi@bursa.bel.tr
www.alanbaskanligi.bursa.bel.tr

22x22 Yetiskinleri icin Kitap.indd 64 21.04.2015 15:49